

**ІНВЕСТУВАННЯ КОШТІВ НА ВІДТВОРЕННЯ ПРИДАТНОСТІ
ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ ВИРОБНИЦТВА У МІРУ ПОГЛИБЛЕННЯ
ВИДОБУВНОЇ ЗОНИ КАР'ЄРУ**

*В. І. Прокопенко, д. т. н., проф., ДВНЗ «Національний гірничий
університет», prokopenko_vasil@ukr.net*

*О. О. Тимошенко асп. ДВНЗ «Національний гірничий університет»,
aatymosh@ukr.net*

Методологія дослідження. Результати отримані за рахунок застосування методів: наукового узагальнення – при встановленні оцінки придатності основних фондів до експлуатації; економіко-математичного моделювання – для визначення обсягів інвестування розширеного відтворення засобів виробництва; систематизації - для урахування впливу факторів на залишкову вартість основних фондів.

Результати. Доведена можливість та доцільність інвестування коштів на відтворення основних фондів за рахунок додаткового прибутку від реалізації продукції, виробленої з багаті руди, що створює економічно вигідні умови для відпрацювання запасів бідних руд. Це досягається шляхом розширеного відтворення основних засобів, здатного підтримувати потужність кар'єру за плановим обсягом та якістю руди, по мірі та за часом поглиблення зони видобувних робіт.

Обґрунтовано стадії постійно відновлюваного циклу інвестиційної діяльності гірничо-збагачувального підприємства, що виступає складовою механізму формування інвестицій на відтворення засобів виробництва.

Запропоновано вартість відновлювальних заходів (ремонт, модернізації та оновлення устаткування) розглядати, як компенсаційну залишкову вартість основних засобів. Це дозволяє встановити суму інвестиційних коштів, мінімально необхідних для підтримання потужності кар'єру.

Новизна. Удосконалено науково-методичні засади інвестування коштів на відтворення основних фондів гірничо-збагачувального підприємства у міру погіршення умов експлуатації родовища при поглибленні робочих горизонтів кар'єру, що забезпечує більш повне вилучення з надр запасів рудної сировини.

Практична значущість. На прикладі Полтавського ГЗК оцінені можливості комбінатів щодо накопичення прибутку від операційної діяльності для розширеного відтворення основних засобів. Доведено, що комбінати зможуть виділити потрібні інвестиційні кошти, якщо відпрацюватимуть запаси рудної сировини із зниженням її якості.

Ключові слова: гірниче підприємство, інвестування, додатковий прибуток, вартість основних фондів, фондоддача, розширене відтворення.

Література

1. Бабец Е. К. Актуальные задачи по поддержанию производственной мощности карьера ИнГОК / В. А. Ковальчук, Б. Е. Яценко, Т. М. Ковальчук. // Сучасні технології розробки рудних родовищ: Збірник наукових праць за результатами роботи Міжнародної науково-технічної конференції. – Кривий Ріг : Видавничий дім, 2011. – С. 30–32.
Babets E. K. *Aktualnye zadachi po podderzhaniiyu proizvodstvennoy moshchnosti karera InGOK* [Actual tasks in supporting production power of InGOK career] / V. A. Kovalchuk, B. E. Yashchenko, T. M. Kovalchuk. // *Suchasni tekhnologii rozrobky rudnykh rodovysheh: Zbirnyk naukovykh prats za rezultatamy roboty Mizhnarodnoyi naukovo-tekhnichnoyi konferentsii.* – Kryvyy Rig : Vydavnychyu dim, 2011. – P. 30–32.
2. Гарашук О. В. Кількісна оцінка інвестиційних ризиків / О. В. Гарашук, Н. О. Целіна, О. Д. Мельниченко. // Вісник економічної науки України. – Дніпропетровськ, 2009. – № 1 – С. 55–57.
Garashchuk O. V. *Kilkisna otsinka investytsiynikh ryzykiv* [Invest risks quantity evaluation] / O. V. Garashchuk, N. O. Tselina, O. D. Melnychenko. // *Visnyk ekonomichnoyi nauky Ukrainy.* – Dnipropetrovsk, 2009. – № 1 – P. 55–57.
3. Федчак О. М. Інвестиційна складова організаційно-фінансового механізму раціонального природокористування та охорони навколишнього природного середовища / О. М. Федчак. // Рада по вивченню продуктивних сил України. – Київ 2008 [Електронний ресурс]. – Доступний з <http://www.nbu.gov.ua>.
Fedchak O. M. *Investytsiyna skladova organizatsiyno-finansovogo mekhanizmu ratsionalnogo pryrodokorystuvannya ta okhorony navkolyshnogo pryrodnogo seredovyshcha* [Invest components of organizing-financial mechanism of rational nature-using and guarding of environment nature surrounding] / O. M. Fedchak. // *Rada po vyvchennyu produktyvnykh syl Ukrainy.* – Kyiv 2008 [Elektronnyy resurs]. – Dostupnyy z <http://www.nbu.gov.ua>.
4. Відоменко І. О. Сучасні підходи до розробки інвестиційної стратегії підприємств / І. О. Відоменко, Є. В. Кривша. // Економіка харчової промисловості. – 2010. – № 2. – С. 8–13.
Vidomenko I. O. *Suchasni pidkhody do rozrobky investytsiynoyi strategiyi pidpriemstv* [Modern approach to working out of invest enterprises strategy] / I. O. Vidomenko, E. V. Kryvsha. // *Економіка харчової промисловості.* – 2010. – № 2. – С. 8–13.
5. Сутність інвестиційної діяльності щодо підвищення технічного рівня виробництва підприємств вугільної галузі Донбасу / В. А. Кучер. // Економічний вісник Донбасу. – 2009. – № 3. – С. 4–10.
Sutnist investytsiynoyi diyalnosti shchodo pidvyshchennya tekhnichnogo rivnya vyrobnytstva pidpriemstv vugilnoyi galuzi Donbasu [Essence of invest activity as to technological range rising of Donbass coal branch industrial enterprises] / V. A. Kucher. // *Ekonomichnyy visnyk Donbasu.* – 2009. – № 3. – P. 4–10.
6. Юрчишена Л. В. Аналіз ефективності використання основних засобів на підприємстві / Л. В. Юрчишена, С. М. Волинець. // Ефективна економіка – Дніпропетровськ 2011 [Електронний ресурс]. – Доступний з <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=668>
Yurchyshena L. V. *Analiz efektyvnosti vykorystannya osnovnykh zasobiv na pidpriyemstvi* [Analyses of using effectiveness of main enterprise' means] / L. V. Yurchyshena, S. M. Volynets. // *Efektyvna ekonomika – Dnipropetrovsk 2011* [Elektronnyy resurs]. – Dostupnyy z <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=668>
7. Деева Н. М. Фінансовий аналіз: навч. пос. / Н. М. Деева, О. І. Дедіков.– К. : Центр учбової літератури, 2007. – 328 с
Deeva N. M. *Finansovyy analiz* [Financial analysis]: navch. pos. / N. M. Deeva, O. I. Dedikov.– K. : Tsentru uchbovoyi literatury, 2007. – 328 p